

Jørgen Jensen: Lad mig straks forudskikke, at jeg kan tiltræde den højtærede Handelsministers Udtalelse om, at de to Lovforslag, der vedrører Banker og Sparekasser, bør følges ad. Jeg benytter derfor Lejligheden til — til Vejledning for de andre Partier — at udtale, at mit Parti netop under dette Hensyn agter at foreslaa Sparekasselovforslaget henvist til samme Udvalg som Banklovforslaget.

Det foreliggende Lovforslag — og jeg tror, at Sparekasseloven vil stadfæste det samme — er for mig i øvrigt et Vidnesbyrd om de store, kostbare Kommissioners Overflødighed. Det er for mig ikke noget nyt. Ærede Medlemmer her i Tinget vil maaske have bemærket, at jeg ikke er nogen Ven af disse store Kommissioner. Naar man ser paa det Lovforslag, der kom til Folketinget i Fjor fra Landstinget i en fuldstændig omarbejdet Skikkelse, og hertil lægger den i Aar stedfundne Bearbejdelse af den nuværende højtærede Handelsminister og de af Landstinget foretagne Ændringer, tror jeg, man maa sige, at Ligheden med Kommissionens Forslag er ret minimal, og vil man spørge, hvad der kendetegner den stedfundne Behandling og Bearbejdelse, synes det mig, at man maa karakterisere dette med at sige, at det er Lempelser, Begunstigelser og nye Rettigheder, man tildelede Bankerne. Naar der i Lovforslagets § 1, 3die Stykke, staar, at Bankerne maa kun drive Bankvirksomhed, vil man ved at læse denne Sætning mene, at dette lille „kun“ er af indskrænkende Art. Men naar man læser videre og ser, hvad det er, der er Bankerne tilladt, synes det mig, at saa kunde man godt have udeladt dette lille „kun“ thi det vilde være lettere at opregne, hvad Bankerne ikke maa, end at opregne, hvad de maa. Der staar nemlig, at de kun maa drive „Bankvirksomhed, hvorved forstaas Modtagelse af Indskud, Ydelse af Laan, Modtagelse af Værdier til Opbevaring, Forberedelse og Oprettelse af Foretagender, Omsætning af Penge, Veksler, Checks, Anvisninger, Obligationer, Aktier og lign.“. Der er endvidere kommet en ny Rettighed til, der af Kommissionen kun var tænkt at skulle gælde et Aar. Der staar nemlig, at Bankerne skal være berettigede til midlertidig at drive anden Virksomhed, for saa vidt denne kræves til Afvikling af indgaaede Engagementer. Det synes mig derfor, at dette lille „kun“ næsten virker komisk.

Der er efter min Mening tilladt Bankerne alt med Hensyn til Pengeanbringelse, og derfor synes det mig berettiget at spørge:

Er disse mange nye Begunstigelser nu ogsaa nødvendige? Er Bankernes Eksistens truet? Det forekommer mig, at Tallene taler et andet Sprog. Jeg skal, næst efter at henvise til de Oplysninger, jeg gav i Fjor om Væksten af Indlaan i Banker og Sparekasser gennem en Aarrække, kun tilføje et Par Tal. Indlaanssummen i samtlige Banker i 1902 udgjorde 448 Mill. Paa samme Tid indestod der i Sparekasserne 681 Mill. Men i 1912 indestod der i Bankerne 888 Mill. Kr. og i Sparekasserne 844 Mill. Kr. Med andre Ord, i dette Tiaar har Bankerne omtrent fordoblet deres Indlaanssummer, medens Sparekassernes Indlaanssummer kun er steget med 163 Mill. Kr. Det forekommer mig derfor ikke, man kan sige, at Forholdene gør nogen yderligere Begunstigelse for Bankerne nødvendig. Her tænker jeg naturligvis særlig paa Lovforslagets Bestemmelse om Ligestilling med Hensyn til Stempelbegunstigelse. Jeg skal i øvrigt ikke komme dybere ind paa dette Forhold i Aar. Jeg vil henvise til mine Udtalelser i Fjor, hvor jeg paaviste Folketingets Stilling gennem den Række af Aar, der er gaaet siden det Aar, den højtærede Handelsminister nævned. Stillingen har, og det ret enstemmigt, været denne, at Lighed skulde selvfølgelig bringes til Veje mellem Bankerne, idet det nuværende Forhold, hvor adskillige har Stempelbegunstigelse, andre ikke, selvfølgelig ikke kunde opretholdes i Længden, men Folketingets Stilling har lige saa bestemt været den, at Ligheden ikke skulde tilvejebringes derved, at de alle fik Stempelbegunstigelse, men derved, at de, der havde den, maatte miste den. Dette Standpunkt er forberedt ved alle beslægtede Love, og det er, saa vidt mig bekendt, ogsaa respekteret og forberedt ad administrativ Vej.

Jeg skal indrømme, at Sparekasse- og Bankkommissionen havde Forslag om Ligestilling med Hensyn til Stempelfrihed for Kontrabøger, men jeg maa erindre om, at Modstykket til denne Bestemmelse var Flertallets Forslag om et Renteraad, vel at mærke ikke et Renteraad, som skulde fastsætte en Normalrente, men et Renteraad, som kunde gribe ind overfor enkelte Pengeinstitutteres Tilbøjelighed til at skrabe Indlaanskapital til sig og presse Renten op over det naturlige og sunde. Denne Tanke har ikke vundet Tilslutning i Landstinget, og det Forslag i samme Retning, omend af en anden Art, som i Aar var fremme i Landstinget, nemlig at sætte Indlaansrenten i Forhold til visse Arter af Kreditforeningspapirer, har heller ikke vundet Flertal for